

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали I науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
першого року навчання
факультету початкового навчання**

17 травня 2022 року

Частина 1

**Харків
2022**

УДК 378:373.3

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 5 від 18.05.2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали I науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (17 травня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. Ч. 1. 39 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики вищої освіти, теорії та методики навчання і виховання в початковій школі, арт-терапевтичні технології в початковій освіті, розвиток обдарованої дитини в освітньому середовищі початкової школи, підготовки майбутніх учителів початкових класів у контексті педагогіки партнерства, історико-педагогічні та компаративістські аспекти початкової освіти і підготовки майбутніх учителів початкових класів.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

УДК 378:373.3

СЕКЦІЯ 3

ІНКЛЮЗИВНИЙ ПРОСТІР В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Москальова Ліна Організація роботи з батьками дітей з особливими освітніми потребами 24

СЕКЦІЯ 4

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ОСНОВА ВЗАЄМОДІЇ ТА СПІВПРАЦІ УЧИТЕЛЯ, УЧНЯ І БАТЬКІВ

Іванченко Наталя Взаємодія вчителя з батьками молодших школярів в умовах дистанційного навчання 25

Коротун Марина Роль взаємодії вчителя і батьків при формуванні особистості учня 26

Кремениця Анастасія Педагогічна освіта батьків молодших школярів у сучасних умовах в Україні 27

Кузнєцова Наталія Організація педагогічного партнерства школи і сучасної сім'ї 28

Садовнича Анастасія Зміст принципу партнерства у Концепції Нової української школи 29

СЕКЦІЯ 5

історико-педагогічні та компаративістські студії

Бережна Ольга Ідеї сімейного виховання у педагогічній спадщині А. Макаренка 30

Борисовська Юлія Підготовка вчителя початкових класів у педагогічній спадщині К.Д. Ушинського 31

Верецун Діана Психолого-педагогічний аналіз проблеми здібностей: історична ретроспектива 32

Демченко Наталія Витоки ідей формування працелюбства у школярів (дохристиянський період) 33

Мацишина Світлана Домашня освіта в Україні у першій половині XIX століття 34

Мирошнікова Ганна Гуманістичне виховання молодших школярів в спадщині В. Сухомлинського 35

Навроцька Катерина Вимоги до особистості вчителя у педагогічній спадщині В. Сухомлинського 36

Орловська Юлія Просвітницько-педагогічні ідеї Б.Д. Грінченка 37

Семенова Ірина Авторські педагогічні системи А. Макаренка і В. Сухомлинського у сучасній початковій школі 38

Педагогічна освіта батьків молодших школярів у сучасних умовах в Україні

Кремениця Анастасія

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент І. В. Єсьман

Сім'я виступає як перший і найбільш впливовий вихователь дитини та значною мірою сприяє реалізації завдань сучасної системи освіти в Україні. Саме в сім'ї мають створюватись сприятливі умови для інтелектуального, фізичного, морального та духовного розвитку дитини. Сучасні державні документи з питань національної освітньої політики визначають необхідність забезпечення в нашій країні відповідних умов для реалізації сім'єю виховної функції, зокрема у Концепції «Нова українська школа» зазначено, що «в основі педагогіки партнерства – спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнем і батьками; учитель має бути другом, а родина – залучена до побудови освітньої траєкторії дитини».

В авангарді суспільних змін загальною основою виховання стає сьогодні не якась конкретна ідеологія, а загальнолюдські цінності такі, як людське життя, повага до людей, які дали тобі життя – батьків. Безумовно, вітчизна, будинок, сім'я – це ті цінності, які формують гідність, честь, свободу, патріотизм і громадянськість особистості. Сучасна теорія і практика виховання дітей у сім'ї розбудовується на принципах гуманізації, демократизації, дитиноцентризму, народності.

Сучасний стан проблеми педагогічної освіти батьків презентовано в дослідженнях Т. Алексеєнко, І. Єсьман, В. Кравця, О. Хромової, С. Щербакової, П. Щербаня та ін. У наукових розхвідках: А.Адлера, Е.Берна, Т.Гордона, Х.Джіннота, Р.Дрейкурса, М.Монтесорі, Б.Скіннера, Ю. Хямяляйнена, Т.Харріса та ін. висвітлені моделі виховання батьків.

Так, організація педагогічної освіти батьків молодших школярів стає сьогодні одним з пріоритетних завдань, що стоять перед колективами закладів освіти. Підкреслимо, що в багатьох закладах освіти відбувається активний пошук і впровадження таких форм взаємодії з батьками, які б дозволили досягти реального партнерства та співробітництва, а саме: індивідуальні (відвідування сім'ї, запрошення до школи, індивідуальна педагогічна бесіда та ін.), групові (зібрання батьківської ради, тренінги, групові бесіди, групові консультації та ін.), колективні (лекції, науково-практичні конференції, батьківські дні та ін.) та інноваційні форми роботи з батьками (педагогічний десант, дерево родоводу, у сімейному колі та ін.)

Отже, педагогу важливо володіти методикою поглибленого дослідження сім'ї (методи: документалістики, опосередкованого і прямого вивчення родини, психолого-педагогічного спостереження тощо), що в свою чергу сприятиме ефективності використання різноманітних форм взаємодії вчителя початкових класів з батьками учнів.